

На сьогодні соціальний діалог є ключовим елементом соціального партнерства, досягнення узгоджених рішень сторонами діалогу, які представляють інтереси працівників, роботодавців та органів виконавчої влади і місцевого самоврядування з питань регулювання трудових, соціальних, економічних відносин.

Серед основних принципів, відповідно до яких здійснюється соціальний діалог, Законом України "Про соціальний діалог в Україні" від 23.12.2010 № 2862-VI визначено принцип репрезентативності і правомочності сторін та їх представників.

Репрезентативність є здатністю профспілки або організації роботодавців брати участь у веденні переговорів і укладенні колективних договорів. Ця сфера діяльності для профспілок і організацій роботодавців є важливою, адже саме в ній приймаються рішення про найважливіші справи і інтереси груп, репрезентованих ними. В результаті, будується престиж організацій, що беруть участь в переговорах, що є визначальним з точки зору їх позиції в середовищі, де вони діють.

У зв'язку із внесенням змін до Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", а також в ідповідно до положень статей 6, 7 Закону України "Про соціальний діалог в Україні" оцінка відповідності критеріям репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та організацій роботодавців здійснюється Національною службою посередництва і примирення, її відділеннями в областях.

На Миколаївщині ефективному проведенню оцінки і визнання відповідності критеріям репрезентативності сприяє співпраця між Миколаївською обласною радою професійних спілок (далі – облпрофрада) та відділенням НСПП в Миколаївській області (далі – Відділенням), яка здійснюється на підставі Угоди про співпрацю між Миколаївською обласною радою профспілок та відділенням Національної служби посередництва і примирення в Миколаївській області.

Важливим напрямком спільної діяльності Відділення та облпрофради є роз'яснювальна робота щодо процедури визнання репрезентативними організацій найманих працівників та їх об'єднань. Ця робота розпочалась ще у червні 2011 року, коли сторонами вищевказаної Угоди було започатковано навчання профспілкового активу області з

питань основних положень Закону України "Про соціальний діалог" та порядку оцінки відповідності критеріям репрезентативності та підтвердження репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та організацій роботодавців. Завдяки консультаціям та роз'ясненням, що надавались працівниками Відділення, це сприяло мінімізації різноманітних ускладнень під час проходження профспілками процедури визнання репрезентативними.

Відтак, упродовж 2011-2016 років Відділення визнало репрезентативними 18 обласних об'єднань профспілок і 1 організація роботодавців. Найбільшу кількість свідоцтв про підтвердження репрезентативності отримали професійні спілки у 2011 році – 7 свідоцтв. Такі свідоцтва отримали наступні організації: Миколаївська обласна організація роботодавців "Промисловці та підприємці Миколаївщини", Миколаївська обласна організація профспілки працівників освіти і науки України, Миколаївська обласна рада профспілок, Миколаївська обласна організація профспілки працівників охорони здоров'я, Миколаївська обласна профспілка працівників соціальної сфери, Миколаївська обласна організація професійної спілки працівників суднобудування України, Миколаївська обласна організація профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості України

У 2012 році свідоцтва про визнання репрезентативності отримали: Миколаївська обласна організація профспілки працівників агропромислового комплексу України, Миколаївська обласна організація профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення, Миколаївський обласний комітет профспілки працівників державних установ

Упродовж 2013 року такими, що відповідають критеріям репрезентативності визнано 3 профспілкові організації. У серпні - вересні 2013 року консультації та правова допомога надавались Миколаївській обласній організації профспілки працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства, Миколаївській обласній організації профспілки працівників лісового господарства, Миколаївській обласній організації профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів, Миколаївській обласній організації працівників культури та Миколаївській обласній організації працівників споживчої кооперації України.

У 2014 році такими, що відповідають критеріям репрезентативності визнано 3 профспілкові організації: Миколаївську обласну організацію профспілки працівників лісового господарства, Миколаївську обласну організацію профспілки працівників споживчої кооперації України, Миколаївську обласну організацію Професійної спілки

працівників будівництва і промисловості будматеріалів.

У вересні 2016 року розпочалася процедура підтвердження репрезентативності. Адже законодавчо передбачено, що підтвердження репрезентативності здійснюється один раз на п'ять років.

Тому роз'яснювальна робота з профспілками щодо підтвердження репрезентативності була активізована, завдяки чому комісія Відділення підтвердила репрезентативність наступним профспілковим організаціям та роботодавцям: Миколаївській обласній організації роботодавців "Промисловці та підприємці Миколаївщини", Миколаївській обласній організації профспілки працівників освіти і науки України, Миколаївській обласній раді профспілок, Миколаївській обласній організації профспілки працівників охорони здоров'я, Миколаївській обласній профспілці працівників соціальної сфери, Миколаївській обласній організації професійної спілки працівників суднобудування України, Миколаївській обласній організації профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості України

Нині до Відділення надійшли документи, що необхідні для підтвердження репрезентативності від Миколаївської обласної організації профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення. У вересні 2017 року процедуру підтвердження репрезентативності проходитиме Миколаївський обласний комітет профспілки працівників державних установ. На даний час працівники Відділення надають консультації та роз'яснення з приводу вищезазначеної процедури.

Варто зазначити, що завдяки плідній співпраці між обласною радою професійних спілок та Відділенням, проводиться ґрунтовна попередня підготовка документів, які необхідні для визнання і підтвердження репрезентативності. Саме тому, не було ще жодного випадку, коли профспілкові організації, які мають свідоцтва про визнання репрезентативності не отримали б свідоцтва про підтвердження репрезентативності.

Запорожченко Юлія,

головний спеціаліст відділення НСПП в Миколаївській області